

**KICK-OFF
REGIOSTRATEGIE DAK-
EN THUISLOOSHEID
WESTHOEK**

 **DIENSTVERLENENDE
VERENIGING WESTHOEK**
versterkt welzijn

1

 **DIENSTVERLENENDE
VERENIGING WESTHOEK**
versterkt welzijn

VERWELKOMING

2

Programma

12u00	Broodjeslunch
12u50	Welkomstwoordje
13u00	Situering van dak- en thuisloosheid, Eveline Bohez, CAW Centraal-West-vlaanderen Richtcijfers en aanbod, Lien De Vos, DVV Westhoek
13u30	Dak- en thuislozen ook in landelijke gemeenten? Koen Hermans, KU Leuven
14u30	PAUZE
15u00	Waarom een bovenlokale aanpak van de dak- en thuislozenproblematiek en good-practices uit de regio Midden-West-Vlaanderen, Eveline Bohez en Charlotte Dewitte, CAW Centraal-West-Vlaanderen
15u30	Slotwoordje en netwerkmoment

3

DIENTVERLENENDE
VERENIGING WESTHOEK

SITUERING DAK- & THUISLOOSHEID

EVELINE BOHEZ, PROJECTMEDEWERKER CAW

4

Een gedifferentieerde groep

5

ETHOS-typologie (light)

	Operationele categorie	Definitie/leefsituatie
	1 In openbare ruimte	Leven in de publieke ruimte
	2 In noodopvang	Laagdrempelige en kortdurende opvang
	3 In opvang voor thuislozen	Opvangcentra en tijdelijke huisvesting (duur < 1 jaar)
	4 Instellingverlaters	Langer moeten verblijven in zorg; gevangenis verlaten zonder woonoplossing
Verborgene dakloosheid	5 In niet-conventionele ruimte	Wonen in tent, caravan, hut, garage, kraakpand ... door gebrek aan huisvesting
	6 Bij familie/vrienden	Inwonen door gebrek aan huisvesting (= sofaslapers)

6

Kenmerken van dak- & thuisloosheid

- ❖ Risicofactoren & rechtstreekse bedreigingen
 - Kinderarmoede – psychiatrische & verslavingsproblemen – uithuiszetting
- ❖ De problematiek overstijgt grenzen
 - Grenzen van sectoren
 - Grenzen van gemeenten
- ❖ Geen louter stedelijk fenomeen
- ❖ Moeilijk meetbaar

7

DAK- & THUISLOOSHEID: CIJFERS & AANBOD IN DE WESTHOEK

LIEN DE VOS, REGIONALE WELZIJNSCOÖRDINATOR

8

Rapportje met cijfers

❖ Exacte cijfers dak- en thuislozen in Vlaanderen?

- Vaak verborgen fenomeen

❖ Poging om obv ETHOS-categorieën schatting te maken

- WVW
- Westhoek

Volledige document te bekijken via [DEZE LINK](#).

9

Doorgangswoningen

De Passage te Alveringem

“intergemeentelijke
doorgangswoning”

Samenwerkingsprotocol

Tijdelijk

Doelgroep: geen eigen
woning

- Onbewoonbaar
- Uithuiszetting
- Ramp

Domicilie cliënten	2016	2017	2018
Alveringem	5	-	5
De Panne	-	-	2
Diksmuide	4	10	2
Houthulst	3	2	2
Ieper	15	5	-
Koekelare	3	5	1
Koksijde	11	12	4
Kortemark	2	7	5
Langemark- Poelkapelle	-	2	4
Nieuwpoort	3	7	3
Oudenburg	3	1	-
Poperinge	2	2	3
Veurne	6	6	1
Vleteren	1	-	-
Totaal	58	59	32

10

Andere doorgangswoningen

2017

43 WOONEENHEDEN IN DE WESTHOEK VOOR ZO'N 140 PERSONEN

- Aantal toewijzingen min. 90
- Doorstroom min. 46

2018

- Aantal toewijzingen min. 109
- Doorstroom min. 31

11

Crisisnetwerk (2018)

Regio	Brugge	Ieper	Kortrijk	Oostende	Roeselare-Izegem-Tielt	Veurne-Diksmuide	TOTAAL WV L
Aantal aanmeldingen	240	12	367	52	81	14	766
Aantal unieke cliënten*	160	10	159	52	63	14	458
Aantal aanvaarde aanmeldingen	140	12	333	48	73	14	620
Aantal effectieve opnames	108	6	282	44	66	5	511
Aantal eenmalige opnames	68	6	58	44	40	4	220
Aantal herhaaldelijke opnames	40	0	224	0	26	1	291
Totaal aantal overnachtingen	166	9	536	164	122	7	1004

Periode	# aanmeldingen	# aanvaarde aanmeldingen	# effectieve opnames	# effectieve overnachtingen	# herhaaldelijke opnames
2015	71	61	37	49	30
2016	51	51	35	68	5
2017	23	17	7	12	0
2018	26	26	11	16	2

12

Periode	# aanmeldingen	# aanvaarde aanmeldingen	# effectieve opnames	# effectieve overnachtingen	# herhaaldelijke opnames
2015	71	61	37	49	30
2016	51	51	35	68	5
2017	23	17	7	12	0
2018	26	26	11	16	2

13

ROESELARE

Periode	Gemiddelde bezetting	# gebruikers	unieke Inschrijving bevolkingsregister Westhoekgemeente	Feitelijke verblijfplaats Westhoekgemeente
2017	8,7	238	3	2
2018	8,7	251	3	2

Nachtopvang

- ❖ Geen nachtopvang in de Westhoek
 - Wel: Oostende, Brugge, Kortrijk en Roeselare
 - Veronderstelling dat ook mensen uit de Westhoek daar verblijven
- ❖ Probleem: zeer weinig cijfermateriaal

14

Installatiepremie (en referentieadres)

	Installatiepremie 2017		Installatiepremie 2018	
	Toekenning	weigering	Toekenning	Weigering
TOTAAL Westhoek	174	9	160	10
TOTAAL WV	357	?	377	?

Gemeente	Referentieadres bij OCMW 2017		Referentieadres bij OCMW 2018	
	Toekenning	Weigering	Toekenning	Weigering
TOTAAL Westhoek	57	14	110	9

15

Domicilie gebruiker

	Mid west	West-hoek	Noord-WVL	Zuid-WVL	andere provincies	geen	ambtelijk geschrapt	onbekend	Totaal # gebruikers
Mannen-opvang leper	2	10	1	4	3	4		4	28
Vrouwen-opvang leper	6	14		1	2	1	1		25
TOTAAL	8	24	1	5	5	5	1	4	53

Residentiële opvang CAW (2018)

16

Beveiligde opvang CAW (2018)

Residentiële setting	Domicilie gebruiker									Totaal # gebruikers
	Mid-West	West-hoek	Noord-WVL	Zuid-WVL	Oost-VL	andere provincies	geen	ambtelijk geschrapt	onbekend	
Beveiligde opvang Roeselare	5	5	7	4	10	47	1	?	?	79

17

Regio	Mid-West			Westhoek				Zuid-WVL			Noord-WVL	
Zorgregio	Izegem	Roeselare	Tielt	Diksmuide	Veurne	Ieper	Poperinge	Menen	Waregem	Kortrijk	Brugge	TOTAAL
Aantal dossiers	20	48	14	8	13	22	2	1	1	1	1	131

Modules preventieve uithuiszetting en woonbegeleiding CAW

18

Periode	Aantal vorderingen tot uithuiszetting in de Westhoek obv bevraging bij OCMW's	Aantal situaties waarvan OCMW weet dat de uithuiszetting vermeden werd*
2016	240	21
2017	243	19
2018	229	7

Uithuiszetting

OCMW wordt op hoogte gebracht van vorderingen uithuiszetting

* Uithuiszetting vermeden? Meestal onbekend

19

Beoogde doelgroep	Daklozen (ETHOS 1 & 2)	Thuislozen (ETHOS 3, 4 & 7)	Instabiele huisvesting (ETHOS 9)
	Unieke gebruikers crisisnetwerk - verblijvend in West-Vl.: 458 - verblijvend in Westhoek: 24 - ambtelijk geschrapt/geen domicilie/ domicilie ongekend: 6	Gebruikers residentiële opvang CAV - domicilie in West-Vl.: 53 - domicilie buiten West-Vl.: 5 - domicilie in Westhoek: 24 - ambtelijk geschrapt /geen domicilie/ domicilie ongekend: 10	Aantal vorderingen tot uithuiszetting bij OCMW's - in West-Vl.: <i>niet bevroegd</i> - in Westhoek: 229
	Unieke gebruikers de Passage - verblijvend in West-Vl.: 32 - verblijvend buiten de Westhoek: 0 - verblijvend in Westhoek: 32	Gebruikers beveiligde opvang CAV - verblijvend in West-Vl.: 79 - verblijvend buiten West-Vl.: 57 - verblijvend in Westhoek: 5 - ambtelijk geschrapt/geen domicilie/ domicilie ongekend: 1	
	Gebruikers nachtopvang Roeselare - verblijvend in West-Vl.: 251 - verblijvend in Westhoek: 2	Gebruikers crisis- & doorgangs-woningen OCMW - verblijvend in West-Vl.: <i>niet bevroegd</i> - verblijvend in Westhoek: min. 109 - ambtelijk geschrapt/geen domicilie/ domicilie ongekend: <i>ongekend</i>	
	Installatiepremie: - in West-Vl.: 377 - in Westhoek: 160	Begeleid wonen & preventieve woonbegeleiding - verblijvend in West-Vlaanderen: 131 - verblijvend in Westhoek: 45 - ambtelijk geschrapt/geen domicilie/ domicilie ongekend: n.v.t.	
Aantal geregistreerde dak- & thuislozen die verblijven in West-Vlaanderen = min. 1381 Aantal geregistreerde dak- & thuislozen die verblijven in Westhoek = min. 630			

Samenvatting

20

Cijfers?

❖ Nuancering

- Schattingen!
- Unieke gebruikers maar wat met cliëntstromen?
- Niet opgenomen in de cijfers:
 - personen die ambtelijk geschrapd zijn
 - personen die uit huis dreigen gezet te worden
 - dak- & thuislozen onder de radar (sofaslapers, kraakpanden, ...)
 - mensen in crisis- & doorgangswoningen van private partners
 - instellingenverlaters (gedetineerden, jongeren, ...) zonder perspectief op huisvesting

21

Aanbodsoverzicht Westhoek

- ❖ Werkinstrument voor hulpverleners
- ❖ Schematisch overzicht volgens cliëntsituatie
- ❖ Per module een fiche met meer info
- ❖ Kritische toetssteen: wat doen we nog niet? Wat kan anders/beter?

Volledige document te bekijken via [DEZE LINK](#).

22

Vaststellingen

- Reguliere woningmarkt:
 - betaalbare woningen private woningmarkt
 - woningkwaliteit
 - doelgroep alleenstaande(n) ouders
- Residentiële opvang
 - wachtlijsten
 - toelatingsvoorwaarden
- ↗ multiproblemsituaties
- Crisisopvang
 - verschil nachtopvang – crisisopvang
 - samenwerking binnen CNW
- Versnipperd aanbod (wonen, welzijn, zorg)

23

DAK- & THUISLOOSHEID: OOK IN LANDELIJKE GEMEENTEN?!

PROF. DR. KOEN HERMANS, KULEUVEN

24

KU LEUVEN
L U C A S

Dak- en thuisloosheid
cijfers, oorzaken en ingrediënten van succesvolle
aanpak

Prof. dr. Koen Hermans

25

Beleidscontext : Samenwerkingsakkoord inzake dak- en thuisloosheid (12 mei 2014)

- **Doelstellingen**
 - Een inclusief, globaal, geïntegreerd en gecoördineerd beleid
 - Ondertekenende partijen verbinden zich ertoe hun inspanningen beter op elkaar af te stemmen
 - Partijen erkennen de ETHOS typologie als definitie

- **Artikel 17:**
 - *De ondertekenende partijen erkennen dat de uitwisseling van verzamelde gegevens tussen de ondertekenaars een meerwaarde kan opleveren. Door de beschikbare gegevens beter op elkaar af te stemmen en te harmoniseren kan de noodzakelijke kennis ontwikkeld worden voor het beleid ter voorkoming en bestrijding van dak- en thuisloosheid.*

26

26

Uitsluiting op de woonmarkt definiëren ahv ETHOS

(t)huis : drie aspecten

- Fysiek : een behoorlijke woonst
- Sociaal : huis biedt privacy en mogelijkheid om sociale relaties te onderhouden
- Legaal : eigen, exclusief 'bezit' of 'verhuur' of 'domicilie'

27

European typology of homelessness and housing exclusion

4 hoofdcategorieën of situaties

- Dakloosheid
- Thuisloosheid
- Onzekere huisvesting
- Ontoereikende huisvesting

28

	Operationele categorie	Leefsituatie	Definitie
DALCOOS	1 Mensen zonder vaste verblijfplaats	1.1 Openbare ruimte of open lucht	Leven op de straat en in openbare ruimte, zonder vaste verblijfplaats
	2 Mensen in noodopvang	2.1 Nachtopvang	Mensen zonder vaste verblijfplaats die gebruik maken van de nachtopvang, laagdrempelige opvang
TREDUCOS	3 Mensen in opvang voor thuislozen	3.1 Passantenverblijf	Opvang voor kortdurend verblijf
		3.2 Tijdelijke huisvesting	
CONVENSIELE HUISVESTING	4 Mensen in vrouwenopvang	4.1 Blijf-van-mijn-lif huizen vrouwenopvang	Opvang voor vrouwen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld, bedoeld voor kortdurend verblijf
		4.2 Huisvesting als overbruggingsperiode	
CONVENSIELE HUISVESTING	5 Mensen in opvang voor asielzoekers en immigranten	5.1 Tijdelijke opvang / Asielzoekerscentrum (AZC)	Immigranten in Asielzoekerscentra of tijdelijke opvang door hun verblijfsstatus
		5.2 Fension voor seizoenarbeiders	
CONVENSIELE HUISVESTING	6 Mensen die binnentert uit een instelling komen	6.1 Penitentiaire inrichting	Geen huisvesting beschikbaar voor vrijlating
		6.2 Medische instellingen (inclusief afkickcentra, psychiatrische ziekenhuizen etc)	Blijven langer door gebruik aan huisvesting
		6.3 Jeugdinrichtingen	Geen geïntificeerde huisvesting (bijvoorbeeld door IIP verjaardag)
CONVENSIELE HUISVESTING	7 Mensen die langdurig hulp krijgen (vanwege dakloosheid)	7.1 Woonzorg voor oudere daklozen	Langdurige verblijfplaats voor mensen die dakloos geweest zijn (meestal langer dan een jaar)
		7.2 Begeleid wonen voor mensen die dakloos zijn geweest	
CONVENSIELE HUISVESTING	8 Mensen met een instabiele huisvesting	8.1 Tijdelijk bij familie of vrienden	Leven in tijdelijk conventionele huisvesting (niet uit vrije keuze)
		8.2 Zonder standaard huurcontract	Gebruiken van een woning zonder standaard huurcontract (niet kraak)
		8.3 Illegale bezetting van land	Bezitter van land zonder wettelijke rechten
CONVENSIELE HUISVESTING	9 Mensen die hun huis uit worden geroofd	9.1 Uitgevoerd dwangbevel (huurhulp)	Wanneer procedures voor huisruitzetting in gang gezet zijn
		9.2 Tanugnane bevel (kroophuis)	Wanneer de hypotheekverstrekker het huis in beslag mag nemen
CONVENSIELE HUISVESTING	10 Mensen die leven onder dreiging van huiselijk geweld	10.1 Gemeld bij politie	Wanneer de politie actie onderneemt om veiligheid voor slachtoffers van huiselijk geweld te garanderen
CONVENSIELE HUISVESTING	11 Mensen in tijdelijke / niet conventionele woningen	11.1 Camper / caravan	Niet bedoeld als standaard woonplaats
		11.2 Niet conventionele woonruimte	Tijdelijke schuilplaats (kraak)
		11.3 Tijdelijke afd	Roma, zigeuners, woonwagenbewoners
CONVENSIELE HUISVESTING	12 Mensen in ongeschikte huisvesting	12.1 Woning ongeschikt voor bewoning	Woonruimte die door landelijke wetgeving ongeschikt verklaard is voor bewoning
CONVENSIELE HUISVESTING	13 Mensen die wonen in een extreem overbevolkt 'gebied'	13.1 Hoogste nationale norm van overbevolking	Bepaald als het overschrijden van de nationale dichtheidsnorm voor oppervlakte of bruikbare kamers

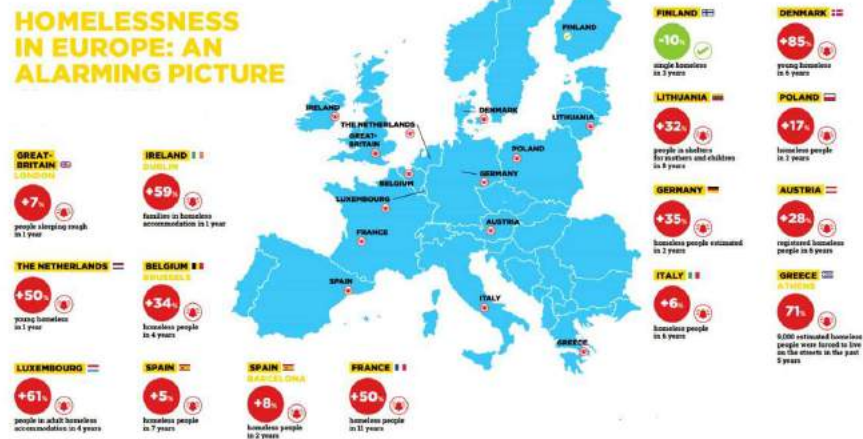
29

29

Operationele categorie	Definitie/leefsituatie
1 In openbare ruimte	Leven in de publieke ruimte
2 In noodopvang	Laagdrempelige en kortdurende opvang
3 In opvang voor thuislozen	Opvangcentra en tijdelijke huisvesting Duur < 1 jaar
4 Instellingverlaters	Langer moeten verblijven in zorg; Gevangenis verlaten zonder woonoplossing
5 In niet-conventionele ruimte	Wonen in tent, caravan, hut, garage, kraakpand ... door gebrek aan huisvesting
6 Bij familie/vrienden	Inwonen door gebrek aan huisvesting

30

Dak- en thuisloosheid in Europa: alarmerende cijfers in 2016

31

31

Europese cijfers: laatste schattingen

(bron: 4th overview of housing exclusion)

- 700.000 dak- en thuislozen (stijging van 70 % op 10 jaar)
- 23 miljoen huishoudens die een te groot aandeel aan huur betalen
- 34 miljoen huishoudens in overbevolkte huizen
- 17 miljoen huishoudens die hun woning onvoldoende kunnen verwarmen
- 7 miljoen huishoudens met betalingsachterstand

32

32

Veranderingen in het profiel van daklozen

- Verjonging
- Verkleuring
 - Personen met een precair verblijfsstatuut
 - Personen met migratie-achtergrond
- Vervrouwelijking
- Gezinnen in dakloosheid

33

33

Vlaanderen: nulmeting 2014

Doelgroep	Daklozen Gebruikers winter- en noodopvang	Thuislozen CAW's: Residentiële opvang & Begeleid wonen OCMW's: Doorgangswoningen	Instabiele huisvesting OCMW's: Vorderingen tot uithuiszettingen
Periode	Periode 15 januari 2014 – 31 januari 2014	Periode 15 januari 2014 – 15 februari 2014	Periode vorderingen 15 januari 2014 – 31 januari 2014 Periode bevraging: maart 2014
Kenmerken van de bevraging	12 winteropvangcentra in 10 steden Bevraging: 16 variabelen, papieren versies	11 CAW's en 218 OCMW's (waarvan 134 OCMW's met cliënten in doorgangswoning) Bevraging: 30 variabelen, elektronisch of via eigen registratiesysteem (CAW's: We-dossier)	179 OCMW's (waarvan 130 OCMW's effectief vorderingen registreerden) Bevraging: 8 variabelen, elektronisch

34

Winteropvang

Aantal unieke gebruikers:

- 711 volwassenen, 53 kinderen
- 593 weigeringen

Profiel:

- 85 % mannen
- 15 % mensen zonder papieren
- 10,3% jongvolwassenen
- **Mix tussen recent en chronische daklozen**

35

Thuislozenzorg CAW/OCMW

Aantal unieke gebruikers:

- CAW residentieel: 1132 cliënten, 364 vergezellende kinderen
- CAW B(Z)W: 1227 cliënten, 732 vergezellende kinderen
- OCMW: 580 cliënten, 579 vergezellende kinderen

36

OCMW: vorderingen tot uithuiszetting

Aantal unieke gebruikers:

- 599 uithuiszettingen in 179/308 OCMW's
(Jaarbasis obv 60% OCMW's: 15.600 vorderingen)

Profiel:

- 50% in 13 centrumsteden
- **8/10 uithuiszettingen in private huurmarkt**
- 9/10 aanleiding = huurachterstal
- 57% OCMW's niet op hoogte van verdere vervolg
- 26% gezinnen met kinderen (19% onbekend)

37

Verdoken dakloosheid bij OCMW-clïënten in landelijke regio in 2017

38

	Tienen 34.365	Diest 23.538	Scherpenheuvel- Zichem 22.833	Bekkevoort 6.117	Glabbeek 5.305	Totaal
Sociaal werkers	11	7	6	1	2	27
Actieve dossiers (N)	384	288	188	35	58	953
Dak-thuisloos/ N (ETHOS Light)	31/384	21/288	16/188	2/35	4/58	74/953

=> 1 op 13 is dak- of thuisloos

39

ETHOS Light		Aantal actieve client dossiers
1	In openbare ruimte	6
2	In nachtopvang	1
3	In opvang voor thuislozen	9
4	Instellingsverlaters	15
5	In niet conventionele ruimte	5
6	Bij familie/vrienden	38
Total		74
+	Dreigende uithuiszetting	13

40

Verhalen achter de cijfers

Veel onderlinge solidariteit **MAAR**

- Instabiele woonsituatie
- Instabiele relaties
- Misbruik
- Effect onderschat
- Oplossing zoeken in stedelijke context

→ Belang van ETHOS-light als instrument voor sociaal werkers om woonsituatie te bevragen

41

Probleemdefinitie bepaalt focus op risicofactoren en dus op interventie (advies Vlaamse Woonraad, 2016)

Oorzaak	Factor van kwetsbaarheid	Trigger
Structureel	Economische processen (armoede, werkloosheid)	Achterstal huur of hypotheek Uithuiszetting
	Processen op woningmarkt	Verlies van vaste verblijfplaats Verandering van woonplaats
	Sociale bescherming / welvaart	Nieuwkomers Wijziging verblijfsstatuut
	Immigratie, burgerschap	Beperkte toegang tot betaalbare huisvesting en sociale bescherming
Institutioneel	Tekort aan gepaste dienstverlening en gebrek aan samenwerking tussen bestaande diensten om tegemoet te komen aan zorg- of hulpvragen	Einde van ondersteuning of gebrek aan gepaste hulp
	Toewijzingsmechanismen	Ontslag
	Verblijf in instelling (jeugdzorg, gevangenis, hospitalisatie...)	Verlies van woning tijdens verblijf in instelling
Relationeel	institutionele procedures (toelating, ontslag)	
	Familiale status	Verlaten ouderlijke woonst
Persoonlijk	Relationele problemen (problemen met partner of andere gezinsleden)	Huishoudelijk geweld
	Relatiebreuk (overlijden, echtscheiding)	Alleen wonen
	Arbeidsongeschikt, langdurige ziekte, mentale gezondheidsproblemen	Periode van ziekte
	Lage scholingsgraad	Einde van ondersteuning of gebrek aan gepaste hulp
	Verslaving (alcohol, drugs, gokken)	Itoenemend middelengebruik

Bron: (Busch-Geertsema et al., 2010)

42

“

- Kinderarmoede is belangrijkste risicofactor
- Een significant groter risico dan psychiatrische of verslavingsproblematiek
- Minder sterk maar nog steeds effect van regiokenmerken (vooral druk op woonmarkt)

White male	Mixed ethnicity female
Relatively affluent childhood in rural south of England	Experienced poverty as a child
Unproblematic school career	Brought up by a lone parent
Graduated from university at 21	Left school or college at 18
Living with parents at age 26	Living as a renter at 26
No partner	Spells of unemployment
No children	No partner
	Own children
Predicted probability of homelessness by age 30:	Predicted probability of homelessness by age 30:
0.6%	71.2%

→ Structureel armoedebeleid is onmisbaar in strijd tegen dakloosheid

43

Housing first als oplossing ?

■ Housing first :

- Zo snel mogelijk huisvesting
- In combinatie met begeleiding
- Belang van keuzevrijheid

■ Hoe sterker de ‘modelgetrouwheid’, hoe beter de resultaten (Busch-Geertsema, 2014)

44

Housing first versus 'housing led'

▪ Woongerichte oplossingen

- Housing first
- Versnelde toewijzing sociale woningen
- SVK
- Huursubsidie
- ...

→ 3 aspecten van (t)huis realiseren

45

45

Woongerichte oplossingen : Family options study in VS (Gubits et al, 2018)

Onderzoekspopulatie : 2282 gezinnen in opvangcentra

Vier interventies:

- Kortdurende huursubsidie (880 dollar)
- Langdurende huursubsidie (1172 dollar)
- Begeleid wonen in combinatie met intensieve begeleiding (2706 dollar)
- Noodopvang (4819 dollar)

Nameting na 20 en 37 maanden:

- Huisvestingsstabiliteit het hoogst bij langdurende huursubsidie
- Betere psychische gezondheid van ouder(s)
- Kinderen gaan meer naar school

46

Conclusies

- Ruime definitie van dak- en thuisloosheid
- Niet louter (groot)stedelijk fenomeen
- Dak- en thuisloosheid : woongerichte oplossingen

47

47

PAUZE

48

DAK- & THUISLOOSHEID: EEN BOVEN- LOKALE AANPAK ALS ANTWOORD

CHARLOTTE DEWITTE, INHOUDELIJK DIRECTEUR CAW

EVELINE BOHEZ, PROJECTMEDEWERKER CAW

49

Bovenlokale strategie

- ❖ Multidisciplinaire aanpak: doorgedreven samenwerking tussen woon-, welzijns- & gezondheidsactoren
- ❖ Regierol bovenlokaal netwerk
 - Verbinding maken tussen het lokale, bovenlokale & centrale bestuursniveau
 - Regionale coördinatie en afstemming van preventie, opvang en nazorg
 - Zorgprogrammering en trajectbegeleiding
 - Beheer van inzet en aanwending middelen
 - Draagvlakverbreding
 - Bovenlokale monitoring & communicatie
- ❖ In Vlaanderen:
 - Vlaams Actieplan Thuisloosheid
 - 13 bovenlokale netwerken rond thuisloosheid actief op heden

50

Feantsa-doelen als kader

- ❖ Feantsa = Europese koepelorganisatie van de thuislozenzorg
 - ❖ Niemand mag
 - genoodzaakt zijn om tegen zijn wil op straat te moeten overnachten
 - genoodzaakt zijn om langer dan nodig te moeten verblijven in de opvang
 - uit een instelling ontslagen worden zonder perspectief op huisvesting
 - uit huis gezet worden bij gebrek aan begeleiding en herhuisvesting
 - thuisloos worden als jongvolwassene in de overgang naar zelfstandigheid
- Preventie van thuisloosheid = beginpunt, opvang = sluitstuk
- Een voldoende gedifferentieerd aanbod

51

Preventie & woongerichte oplossingen

- ❖ Cfr. kost dak- & thuislozenzorg

Overzichtstabel van de kostprijs van trajecten in de thuislozenzorg

	Case Load	Duur traject	Max dagprijs	Kost hulpverlening per cliënt per dag	Totale kost per cliënt		
					Per dag	Per maand	Per traject
Nachtopvang	/	/	/	/	50	1502	/
Crisisopvang	2	19	25,5	85	110	3301	2091
Integrale residentiele begeleiding jongvolwassenen	2	71	25,5	85	110	3301	7812
Integrale residentiele begeleiding thuisloosheid	4	53	25,5	42	68	2033	3604
mannen	4	58	25,5	42	68	2033	3931
vrouwen	3	45	25,5	56	82	2456	3684
Integrale begeleiding studio-opvang	8	341	25,5	21	47	1395	6575
Begeleid Wonen	12	463	/	14	14	423	6519
Begeleid Zelfstandig Wonen	8	235	/	21	21	634	4966
Zorgwonen	8	932	/	21	21	634	19.696
Preventieve woonbegeleiding	15	180	/	11	11	338	2029
Housing First	8	/	/	21	21	634	/

- Cfr. kost uithuiszetting

- +- € 7000 directe kosten (vredegerecht, deurwaarder, politie, goederen in beslag, ...)
- + kosten traject in thuislozenzorg
- + indirecte kosten: jobverlies, depressie, ...

52

Traject in regio Mid-West

- ❖ Tot 2015: losse samenwerking tussen sectoren, geen verbindend geheel
- ❖ 2016-2017: impulsproject '(z)Onderdak'
 - Focus op draagvlak creëren rond bovenlokale aanpak dak- & thuisloosheid
- ❖ 2018-2019: LEADER-project '(t)huis op het platteland'
 - Focus op preventie van dak- & thuisloosheid
- ❖ Vanaf 2020: continuering regiostrategie binnen reguliere werking

53

Stuurgroep

- ❖ Kerngroep met mandaat
- ❖ Inhoudelijke & strategische opvolging
- ❖ Intersectorale samenstelling

Leden stuurgroep
CAW Centraal-West-Vlaanderen
Woondienst Regio Roeselare
Woonwinkel Regio Tielt
Woondienst Regio Izegem
OCMW Meulebeke
Welzijnshuis Roeselare
Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg
Provincie West-Vlaanderen
Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen
Wonen Vlaanderen
DVV Mid-West

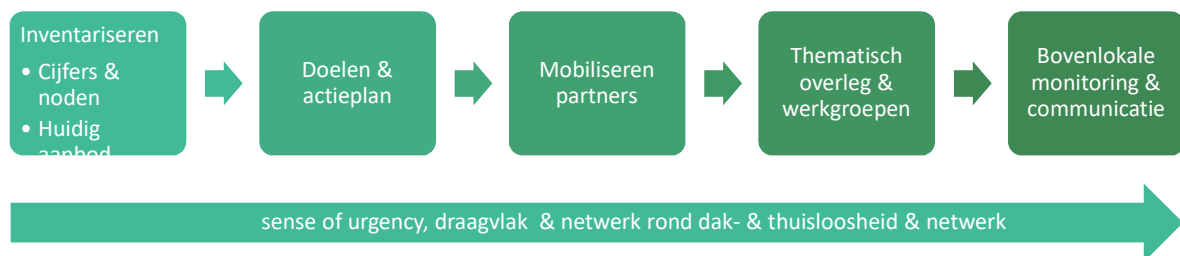
54

Onze strategische doelstellingen

1. De regio investeert in **preventieve** initiatieven om dak- & thuisloosheid maximaal te voorkomen.
 - ✓ 1.1 Preventie dak- & thuisloosheid bij jongvolwassenen
 - ✓ 1.2 Preventie van uithuiszetting op private & sociale huurmarkt
2. De regio werkt samen om een **kwaliteitsvolle zorg en nazorg** te garanderen voor wie met dak- & thuisloosheid geconfronteerd wordt.
 - ✓ 2.1 Regionale aanpak van crisissituaties
 - ✓ 2.2 Efficiënte inzet van het tijdelijk woonpatrimonium
 - ✓ 2.3 Regionale aanpak van langdurige thuisloosheid
3. De regio zet in op sterke **netwerking, effectieve samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid** m.b.t. de aanpak van dak- & thuisloosheid

55

Concrete uitrol bovenlokaal netwerk

56

Inventariseren noden & aanbod

- ❖ Doelgroep & aanbod in kaart cfr. regio Westhoek
- ❖ Wat is hieruit voortgevloeid?
 - Meer aandacht voor preventie t.a.v. school- & instellingsverlaters
 - Beschikbare huisvesting efficiënter benutten waar mogelijk
 - Meer aanbod voor chronisch thuislozen
 - Rode draad = meer samenwerking & gedeelde zorg

57

Meer aandacht voor preventie

Kwetsbare jongvolwassenen maximaal voorbereiden op zelfstandig wonen

- ❖ Uitgangspunten
 - 1 op 4 dak- & thuislozen jonger dan 25 jaar (2014)
 - Bestaande methodieken vaak eenzijdig en kennisgericht
 - Positief zelfbeeld & netwerkvorming cruciaal

58

Meer aandacht voor preventie

Kwetsbare jongvolwassenen maximaal voorbereiden op zelfstandig wonen

❖ Acties & realisaties

- Inleefweek 'Op eigen benen'
- Loopplanken tussen jongeren- & volwassenhulp

59

Meer aandacht voor preventie

Uithuiszetting op private & sociale huurmarkt maximaal voorkomen

❖ Uitgangspunten

- Elke uithuiszetting heeft grote persoonlijke & maatschappelijke impact
- Woon- & welzijnsdiensten doorgaans pas laat in beeld
- Gradaties in aanpak van minder tot meer aanklampend werken
- Hoe huurders én (private) verhuurders zo pro-actief mogelijk bereiken & ondersteunen?

60

Meer aandacht voor preventie

Uithuiszetting op private & sociale huurmarkt maximaal voorkomen

❖ Acties & realisaties

- Sinds 2017: bovenlokaal overleg met alle SVK's & SHM's
- Sinds 2018: bovenlokaal overleg met vrederechters & wijkagenten
- 2019: [toolkit preventie van uithuiszetting](#)
- Vanaf 2020: verzamelen cijfermateriaal i.s.m. OCMW & woondiensten

61

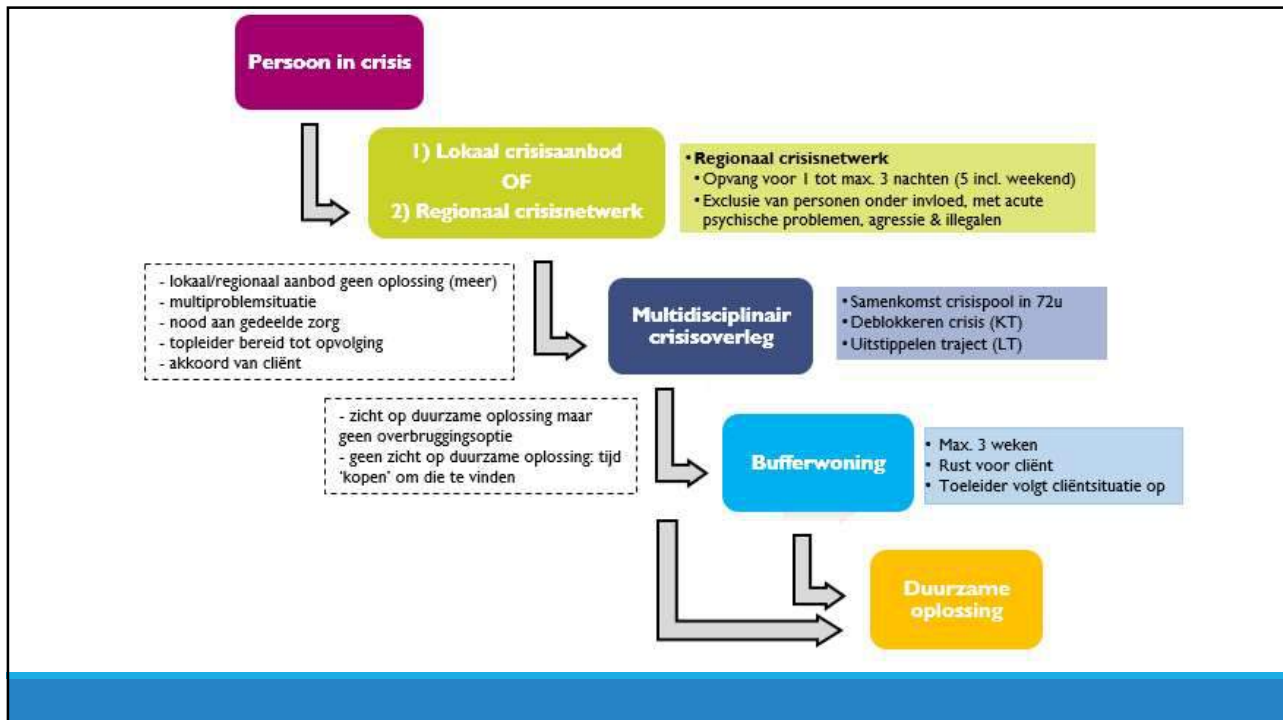
Efficiëntere inzet beschikbare huisvesting

Sinds 2017: multidisciplinair crisioverleg & regionale bufferwoning

- ❖ Personen in een complexe, multi-problem crisissituatie waar gedeelde zorg nodig is
- ❖ Diverse partners komen binnen de 72u samen om de crisis te deblokken
 - Toeleider, bevoegd OCMW, CAW, Mobiel team PRIT, Kompas, VAPH-dienst e.a.
- ❖ Regionale bufferwoning: toewijzing vanuit MCO indien geen reguliere woonoplossing
 - Sociale woning op renovatieplanning De Mandel gelegen te Roeselare
 - Kostprijs: € 12 per dag

62

63

Efficiëntere inzet beschikbare huisvesting

Kan inzet van leegstaande sociale woningen leiden tot efficiënter aanbod?

- ❖ Onderzocht i.s.m. de SHM's & de SVK's (2018)
- ❖ Piste verlaten gezien slechte woningkwaliteit vs. hoge renovatiekosten

Kan regionaal poolen van tijdelijke woningen leiden tot efficiënter aanbod?

- ❖ Kernidee = gedeelde inzet & verantwoordelijkheid
- ❖ Reeds op beperkte schaal: crisisnetwerk, bufferwoning, samenwerking bij brand HRI
- ❖ Kan het ook ruimer? → te onderzoeken

64

Meer aandacht voor chronisch thuislozen

2016: van winter- naar permanente nachtopvang in Roeselare

- ❖ Doel = voorkomen dat dak- en/of thuisloze personen de nacht op straat moeten doorbrengen
- ❖ Aanbod:
 - 10 bedden (13 bij vrieskou) volgens principe bed-bad-brood
 - Deskundige aanwezigheid & hulpverlening (geen eindstation)
- ❖ Kostprijs: gratis
- ❖ Op de planning: uitbreiding

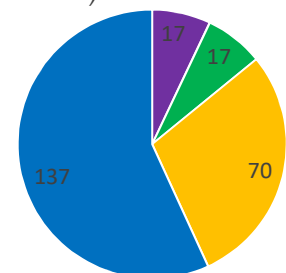

65

Meer aandacht voor chronisch thuislozen

2017: telling langdurig thuislozen in de regio (16 t.e.m. 27 oktober 2017)

- ❖ personen die langer dan 1 jaar thuisloos zijn
- ❖ of meerdere periodes van thuisloosheid kenden de voorbije 3 jaar
- ❖ en meestal kampen met verslavings- en/of psychiatrische problematiek

- CAW Centraal West-Vlaanderen
- Geestelijke gezondheidszorg
- OCMW's & woonwinkels (m.u.v. Roeselare)
- Welzijnshuis Roeselare

66

Meer aandacht voor chronisch thuislozen

2018: opstart Housing First

- ❖ Wetenschappelijk onderbouwde methodiek
- ❖ Eerst een huis
 - Huisvesting = eerste opstap naar stabiliteit en sociale integratie
 - Zonder voorwaarden – louter de wettelijke huurdersplichten
- ❖ Begeleiding door wooncoaches dedicated team
 - Focus op behoud woning & huis wordt Thuis
 - Nabijheid en grote betrokkenheid, zolang als nodig
 - Coaching & activering op alle levensdomeinen

67

Kritische succesfactoren

- ❖ Een duidelijke structuur binnen het netwerk
- ❖ Thematiek & acties warmhouden op alle niveaus, via diverse kanalen
- ❖ Gedeelde inzet van middelen & engagement
- ❖ Trekkersrol met mandaat

68

SLOTWOORD & NETWERKMOMENT

69

Regiostrategie Westhoek

Grenzen van sectoren, levensdomeinen en gemeenten overstijgen ten voordele van een netwerkgerichte, integrale en structurele aanpak van dak- en thuisloosheid.

- Succesvolle oplossingen doorkruisen dan ook verschillende terreinen.

Opmaken strategisch programma: preventie – curatie – nazorg

- Zoeken naar financiële impulsen

70

Kerngroep

Organisaties
Welzijnsplatform van de DVV Westhoek
CAW Centraal-West-Vlaanderen
Vertegenwoordiging van gemeentelijke woondienst en/of een IGS Woonwinkel
Vertegenwoordiging vanuit OCMW
Vertegenwoordiging vanuit netwerk GGZ
Vertegenwoordiging vanuit SHM en/of SVK
Vertegenwoordiging vanuit VAPH
... andere

71

BEDANKT!

Lien De Vos

Regionale Welzijnscoördinator Westhoek
Regisseur Sociale Economie Westhoek

 **DIENSTVERLENENDE
VERENIGING WESTHOEK**

Streekhuis Westhoek
Woumenweg 100
8600 Diksmuide
051 519435 – 0478 492381
<http://www.westhoekoverleg.be>

CAW
versterkt welzijn

Charlotte Dewitte | Inhoudelijk directeur Wonen en Thuisloosheid

CAW Centraal-West-Vlaanderen
Krekelstraat 56 | 8870 Izegem | tel. 051 26 98 00 | gsm. 0478 72 91 47
charlotte.dewitte@cawcentraalwestvlaanderen.be | www.cawcentraalwestvlaanderen.be
Denk aan het milieu vooraleer je dit bericht of de bijlage afdrukt. [Disclaimer](#)

CAW
versterkt welzijn

Eveline Bohez | Projectmedewerker (Z)Onderdak en BIZ
Cluster AMW en Wonen

CAW Centraal-West-Vlaanderen
Iepersestraat 47 | 8800 Roeselare | tel. 051 22 59 44 | fax. 051 24 46 62 | gsm. 0471 01 20 07
eveline.bohez@cawcentraalwestvlaanderen.be | www.cawcentraalwestvlaanderen.be
Denk aan het milieu vooraleer je dit bericht of de bijlage afdrukt. [Disclaimer](#)

72

Deze foto van Onbekende auteur is gelicentieerd onder CC BY

NETWERKMOMENT